

Α) Ἐνεργ. 1) Ἀπομακρύνω τινὰ ἀπό τινος, συνήθως τὸ μέσ. ἀπομακρύνομαι σύνηθ. : *Εἶναι καιρὸς ν' ἀποτρανίξῃς τὸ γιό σου ἀπὸ τὴν παρέα ἐκείνη.* Σιγὰ σιγὰ ἀποτρανίχτηκε ἀπὸ τὸν δεῖνα. Ἀποτρανίχτηκε ἀπὸ τὴν συνιδοφιὰ - ἀπὸ τὰ γλέντια κττ. Πήγαινε 'ς τὸ σπίτι του γιὰ τὴν κόρη του, μὰ τώρ' ἀποτρανίχτηκε. *Ητανε σύντροφος 'ς τὴ δουλειὰ καὶ τώρ' ἀποτρανείται.* Χυμᾶ καὶ τὴν πιάν-νει ἀφ' τὸ χέριν, μὰ ἐκείνη ἀποτρανίχτην καὶ τοῦ πῆρεν καὶ τὸ δαχτυλίδιν του (ἐκ παραμυθ.). Χίος Ἀποτρανιγμένοι ναυτικοὶ (πρώην ναυτικοὶ) σύνηθ. || Φρ. Ἀποτρανῶ τὴν οὐρά μου (παύω ν' ἀναμειγνύωμαι) Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

'Ἀπὸ τὸ πάθος τὸ κακὸν νὰ τὸν ἀποτρανίζουν
ΛΜαβίλ. Ἔργα 25. Συνών. τοῦ μέσ. ἀπὸ τὸν θεόν **B 1.**

2) Ἐκτείνω, ἀπλώνω Κύπρ. : Ἐποταύρισεν τὸ δέριν τον τὸν ἔφτασεν τὰ χρυσόμηλα. Ὁποανδίζω τὰ πόδια μου ὥσπον φτάν-νει τὸ πάτλωμαν. Νὰ σου ὥποανδίσω τὴν βέρραν. || *Ἀσμ.

'Ποταύρισεν τὸ δέριν του, μᾶλλον μαδαιρικὰν τῆς βάλλει.
'Τοείνη πλεὸν δοσον μπροστούσεν | τὸ φαρδίν ἐποταύρισον.

3) Σηκώνων ὑψηλὰ Κύπρ. : Ὡποανδίζω τὸ μωρόν. **β)** Ἀμτβ. γίνομαι ὑψηλός, ὑψηλώνω Κύπρ. : Ἐποταύρισεν τὸ δεντρὸν - τὸ κωπέλ-λιν - ἡ μούλα κττ. Συνών. ψηλώνω.
4) Ἀναδίδω βλαστόν, βλαστάνω Κύπρ. —ΔΛιπέρτ. Τζιωπρ. τρασούδ. 3,74: Ποίημ.

Τῷ δυτικας καλορροϊδώσω τδαι βκω ψηλὰ τῷ ἀθ-θίσω
τδαι ὥποανδίσω κλώνους, νὰ ὁρῆς ὥποανδίσω
τὰ κάλλη, τοὺς ἀθ-θίσους μου γιὰ νὰ σου τοὺς φαντίσω.
Συνών. ἀναδίνω **A 1.** 5) Ἐλκω, τραυῶ τι ἐκτός τινος πολλαχ. : *Tὴν ἀποτρανίξα τὴν βάρκα* (ἐνν. εἰς τὴν ξηράν). *Κατκα ἀποτρανιγμένα 'ς τὴν ξέρα γιὰ καλαφάτισμα πολλαχ.* Μὲ τὴν ἀπόχη ν' ἀποτρανᾶς ἔνα τοννόποντλο ΚΜπαστ. 'Αλιευτ. 22.

6) Ἀντλῶ, μεταγγίζω πολλαχ. : *T'* ἀποτρανίξα τὸ κρασί. *Κρασὶ ἀποτρανιγμένο* (τοῦ δόποίου συνετελέσθη ἡ ζύμωσις καὶ ἐπομένως ἐτοίμου πρὸς πόσιν) Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἀγκλῶ **A 1.** 7) Τελεώνω τὸ τραύμα, τραυῶ τι ἐντελῶς Πελοπν. (Μάν.): *Eἰδα καὶ ἔπαθα νὰ τ'* ἀποτρανίξω τὰ ξύλα ἀπὸ τὸ κατώτερον.

Β) Μέσ. 1) Ἐκτείνομαι, τεντώνομαι πολλαχ. : Ἀποτρανίχτηκα νὰ φτάσω ψηλὰ ἔνα κλαδὸν πολλαχ. Ἐποταύριστηκα τὸν ἔκοψα ἔνα σταφύλιν Κύπρ. Ἐποταύριστην ἡ κάτ-τα 'ς τὸ λαρδίν τδαι 'ἐν τὸ ἔφτασεν αὐτόθ. Ἐδωκέν του τὴν τὸν ἔμεινεν ὥποανδίσμένος αὐτόθ. 2) Ἐκτείνω τὰ μέλη τοῦ σώματος ἐξ ὑπνηλίας ἡ ἀδιαθεσίας, σκορδινῶμαι πολλαχ. καὶ Καππ. (Σινασσ. κ. ἄ.) : *Δὲν είμαι καλά, γιατὶ ἀποτανδίζομαι Κρήτ.* Κάτι λέπω 'ἥποανδίσεσαι, θὰ κρύωτοσες πιστεύω Μέγαρ. *Μὴ 'ἥποανδίσεσαι νὰ μὴ πάθης τίποτα* 'Ἄρτακ. *Δὲ ξέρω τί τὸ Χάρω μ' ἔχω σήμερα καὶ 'ἥποανδίζομαι' γούλ'* μέρα Σαρεκκλ. *Τί ἔχει τοὺς πιδί κι γούλουν ἀπονταβιζεῖται;* Σαμοθρ. Συνών. Ιδ. ἐν λ. ἀποκνεάζομαι, ἔτι συνών. ἀποτζιγκοῦμαι 1, ἀποτουντοντίζομαι (Ιδ. ἀποτουντοντίζω 3). Η σημ. καὶ μεσν. Πρ. Δουκ. ἐν λ. ἀποτανδίζειν «τὰ παρὰ φύσιν τὰ μέλη ἐκτείνειν σκορδινᾶσθαι ἔλεγον ἡ ἀποτανδίζειν». 3) Ἀπολαμβάνω τι, ἐπὶ ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος Στερελλ. (Αίτωλ.): *'Ἄποντρανειῶμι ἀκόμα ἀπ' τ' ἀμπέλι μ'.* *Ἐλχι ἔνα χουραφάζ'* κι ἀποντρανείταιν ἀκόμα. 4) Ἀποσύρομαι δλως διόλου μακρὰν τῶν ἄλλων, οίονεὶ ἀπομονώνομαι σύνηθ. : Ἀποτρανίχτηκε 'ς τὸ σπιτάκι της. Ἀποτρανίχτηκε 'ς τὴ γωνιὰ κι ἀρχισε νὰ διαβάζῃ. 'Ο δεῖνα είναι ἀποτρανιγμένος 'ς τὸ σπίτι του καὶ δὲν τὸν βλέπει κάνενας σύνηθ. *Παδοιφτούκαν* κι ἀποντρανιχτούκαν μέσ' 'ς τὸν σπίτι doν Λέσβ. || Φρ. Ἀποτρανεῖμαι 'ς τὴ δάδα (εἰς οὐδὲν ἀναμειγνύομαι) Μύκ. Ἀποτρανεῖμαι 'ς τὴ γωνιὰ μου (συνών. τὴ προηγουμένη) Πελοπν. (Μάν.) Συνών. τῆς μετοχ. ἀποσυρτὸς **A 2.**

άποτραφιὰ ἡ, Χίος (Καρ.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀπό, τοῦ ούσ. τράφος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -εά.

Τὸ ἄκρον τοῦ ἀγροῦ τὸ δόποιον μένει κατ' ἀνάγκην ἀναροτριώτον. Πρ. ἀποστροφὴ 1 β.

άποτραφιάζω Νάξ. ἀποτραφιάζω Νάξ. ('Απύρανθ.) ἀποτραφιάζω Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τραφιάζω.
Τελειώνω τὴν κατασκευὴν φράκτου.

άποτράφιασμα τό, Νάξ. ἀποτράφιασμα Νάξ. ('Απύρανθ.) ἀποτράφιασμα Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Ἐκ τοῦ ρ. ἀποτραφιάζω.

'Η ἀποπεράτωσις τῆς κατασκευῆς φράκτου.

άποτραφος ὁ, Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ούσ. τράφος.

Τοῦχος χωρίζων δύο ἀγρούς: Παροιμ. Καλὸς κακὸς ἀπότραφος, πέδε δέκ' ἀνέμους ἀπαδῆ (καὶ μικρὰ προστασία παρέχει ωφέλειαν. ἀπαδῆ = ἐμποδίζει).

*ἀποτραχηλίζω, παθ. ἀποτραδηλίγομαι Πόντ. (Κερασ.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἀρχ. ούσ. τράχηλος.
Πρ. καὶ μεταγν. ἀποτραχηλίζω = ἀπάγχω.

Παθ. ὑφίσταμαι ἀποκοπὴν τοῦ λαιμοῦ: 'Ἐπετραδηλίγεν ἡ γούλα τῇ λαινῇ' (ἀπεκόπη ὁ λαιμὸς τῆς λαγύνου).

άποτρελλαίνω κοιν. ἀποτρελλαίνονταν βόρ. ίδιωμ. 'ποτρελλαίνω πολλαχ. 'ποντριλλαίνον πολλαχ. βιορ. ίδιωμ. 'ποντριλλαίνον Εύβ. (Στρόπον.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. τρελλαίνω.

Κάμνω καποιον ἐντελῶς τρελλόν: *M'* ἀποτρέλλανε μὲ τοὺς ἄγριες φωνάρες του. Τόν ἔχει ἀποτρέλλανει μὲ τὴν δμορφιά της - μὲ τὰ νάζια της κττ. 'Ἀποτρέλλαθηκε ἀπὸ τὸν πόνο - ἀπὸ τὸν καημό - ἀπὸ τὸ καμό τοῦ μονάχριθον παιδοῦ του κττ. κοιν. 'Αφοῦ ἔζησε τρελλαίνοντας ἔναν κόσμο, κάνει τὸν κόσμον ν' ἀποτρέλλαθῇ καὶ μὲ τὸ θάνατο της ἀκόμα ΚΠαλαμ. Τρισεύγ. 82. || Φρ. Τὸν ἀποτρέλλανε! (ἐπὶ ἀνθρώπου ἐπιφρεποῦς εἰς παραφροσύνην) σύνηθ. || *Ἀσμ.

"Ἄχ, πάω ν' ἀποτρέλλαθῶ γιὰ μιᾶς μικρῆς χατίου
ἄγν. τόπ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀποδαιμονίζω καὶ ἀποπαλαβών.

*ἀποτρελλίζω, μέσ. ἀποτρελλίγομαι Πόντ. (Κερασ.) ἀποτρελλίσομαι Πόντ. (Κερασ.)

'Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ ἀγνώστου β' συνθετικοῦ.

Φθείρομαι ἐντελῶς: *Τὰ λώματά μ'* ἐπετραλλάνειν (τὰ ἐνδύματά μου ἐφυάρησαν).

ἀπότρελλος ἐπίθ. ΓΒιζυην. 'Ατθ. αὔραι 299.

'Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. τρελλός.

'Ο ἐντελῶς τρελλός: Ποίημ.

Μᾶς ἐρωτᾶς συχνὰ πυκνὰ | δ κόσμος κάτω πᾶς περνᾷ
'ς τ' ἀπότρελλό του σπίτι.

ἀποτρεχάμενος ἐπίθ. ἀμάρτ. 'ποτρεχάμενος Ρόδ. (Κάστελλ.)

'Ἐκ τοῦ ἀρχ. ρ. ἀποτρέχω.

'Ο ρέων: 'Ποτρεχάμενον νερὸν (κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ στάσιμον). Συνών. τρεχούμενος (ίδ. τρέχω).

ἀποτριβίδα ἡ, Κρήτ.

'Ἐκ τοῦ ούσ. ἀποτριβίδα.

"Ἄρτος πλαττόμενος ἀπὸ τὰ ἐν τῇ σκάφῃ τοῦ ζυμώματος ὑπολείμματα τῆς ζύμης.

